BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Séú Dlísheomra)

9 Deireadh Fómhair 2025*

(Tarchur chun réamhrialú – Beartas sóisialta – Treoir 2003/88/CE – Socruithe maidir leham oibre – Pointe (1) d'Airteagal 2 – An coincheap 'am oibre' – Oibreacha chun feabhas a chur ar limistéir nádúrtha faoi chosaint – Am gluaiseachta oibrithe idir pointe imeachta socraithe agus limistéir nádúrtha – An t-am taistil sin a chur san áireamh in am oibre na n-oibrithe sin)

I gCás C-110/24,

IARRAIDH ar réamhrialú faoi Airteagal 267 CFAE ó Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Ard-Chúirt Bhreithiúnais Phobal Valencia, an Spáinn), trí bhreith an 24 Eanáir 2024, a fuarthas ag an gCúirt an 9 Feabhra 2024, sna himeachtaí

Sindicat de Treballadores i Treballadors de les Administracions i els Serveis Públics (STAS-IV)

v

Valenciana d'Estratègies i Recursos per a la Sostenibilitat Ambiental SA (VAERSA),

idiragraithe:

Comissions Obreres del País Valencià (CCOO-PV),

Confederació General del Treball del País Valencià i Múrcia – (CGT-PV),

Unión General de Trabajadores del País Valenciano – (UGT-PV),

Sindicato Intercomarcal de Trabajadores de Castellón (SIT),

Unión Sindical Obrera de la Comunidad Valenciana (USO),

Colectivo de Personal Administrativo y Técnico de VAERSA (CPAT VAERSA),

tugann AN CHÚIRT (an Séú Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: I. Ziemele (Rapóirtéir), Uachtarán Dlísheomra, A. Kumin agus S. Gervasoni, Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: J. Richard de la Tour,

* Teanga an cháis: an Spáinnis.

Cláraitheoir: A. Calot Escobar,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn,

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha arna dtíolacadh thar ceann na bpáirtithe seo a leanas:

– Valenciana d'Estratègies i Recursos per a la Sostenibilitat Ambiental SA (VAERSA), ag T. Lleó Alonso agus I. Sánchez Lázaro, letradas,

– Comissions Obreres del País Valencià (CCOO-PV), ag A. M. García Mateu, abogada,

– Rialtas na Spáinne, ag M. Morales Puerta, i gcáil Gníomhaire,

– an Coimisiún Eorpach, ag I. Galindo Martín agus D. Recchia, i gcáil Gníomhairí,

tar éis cinneadh a dhéanamh, i ndiaidh an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, breith a thabhairt ar an gcás gan Tuairim,

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

1 Baineann an iarraidh ar réamhrialú le léiriú Airteagal 2 de Threoir 2003/88/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Samhain 2003 maidir le gnéithe áirithe a bhaineann le heagrú ama oibre (IO 2003 L 299, lch. 9).

2 Rinneadh an iarraidh seo in imeachtaí idir an Sindicat de Treballadores i Treballadors de les Administracions i els Serveis Públics (STAS-IV) agus Valenciana d'Estratègies i Recursos per a la Sostenibilitat Ambiental SA (VAERSA) maidir le ham taistil oibrithe bithéagsúlachta a áireamh ag tús agus ag deireadh a lae oibre in am oibre na n-oibrithe sin.

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais Eorpaigh

3 Foráiltear le hAirteagal 1 de Threoir 2003/88, dar teideal 'Cuspóir agus raon feidhme':

'1. Leagtar síos leis an Treoir seo na híoscheanglais sábháilteachta agus sláinte maidir le heagrú ama oibre.

2. Beidh feidhm ag an Treoir seo maidir leis an méid seo a leanas:

(a) íostréimhsí sosa laethúla, sosa seachtainiúla agus saoire bliantúla, sosanna agus am oibre seachtainiúil uasta, agus

(b) gnéithe áirithe d'obair oíche, sealobair agus patrúin oibre.

3. Beidh feidhm ag an Treoir seo maidir le gach earnáil ghníomhaíochta, idir phoiblí agus phríobháideach, de réir bhrí Airteagal 2 de Threoir 89/391/CEE [ón gComhairle an 12 Meitheamh 1989 maidir le bearta a thabhairt isteach chun feabhsuithe ar shábháilteacht agus ar shláinte oibrithe ag an obair a spreagadh (IO 1989 L 183, lch. 1)], gan dochar d'Airteagail 14, 17, 18 agus 19 den Treoir seo.

[...]'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

4 Foráiltear don mhéid seo a leanas i bpointí 1 agus 2 d'Airteagal 2 den Treoir sin, dar teideal 'Sainmhínithe':

'Chun críocha na Treorach seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

1. ciallaíonn "am oibre" aon tréimhse ina bhfuil an t-oibrí ag obair, ar fáil don fhostóir agus i mbun a ghníomhaíochta nó a dhualgas, i gcomhréir le dlíthe agus/nó cleachtais náisiúnta;

2. ciallaíonn "tréimhse sosa" aon tréimhse nach am oibre í'.

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Dlí na Spáinne

5 Foráiltear don mhéid seo a leanas in Airteagal 34(1), (3) agus (5) den Ley del Estatuto de los Trabajadores (an Dlí maidir le Stádas na nOibrithe), sa leagan atá ann de réir Real Decreto legislativo 2/2015, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores (Foraithne Ríoga Reachtach Uimh. 2/2015, trína bhformheastar téacs athmhúnlaithe an Dlí maidir le Stádas na nOibrithe) an 23 Deireadh Fómhair 2015 (BOE Uimh. 255, an 24 Deireadh Fómhair 2015, lch. 100224), ar Airteagal é dar teideal 'Uaireanta oibre':

'1. Beidh an t-am oibre mar a shonraítear i gcomhaontuithe comhchoiteanna nó i gconarthaí fostaíochta aonair.

Is é an gnátham uasta oibre 40 uair an chloig in aghaidh na seachtaine d'obair iarbhír, arna ríomh ar an meán ar bhonn bliantúil.

[...]

3. Ní mór 12 uair an chloig ar a laghad a bheith ann idir deireadh tréimhse amháin oibre agus tús na tréimhse oibre ina dhiaidh sin.

Ní rachaidh líon na ngnáthuaireanta oibre thar naoi n-uaire an chloig in aghaidh an lae mura rud é go bhfuil feidhm ag patrún éagsúil d'am oibre laethúil de bhua comhaontaithe chomhchoitinn nó, ina éagmais sin, trí chomhaontú idir an fostóir agus ionadaithe na n-oibrithe, faoi réir chomhlíonadh na tréimhse sosa idir dhá thréimhse oibre i ngach cás.

[...]

5. Déanfar am oibre a ríomh sa chaoi go mbeidh oibrí i láthair ag a ionad oibre ag tús agus ag deireadh an lae oibre araon.’

An díospóid sna príomhimeachtaí agus an cheist a tharchuirtear

6 Is cuideachta phoiblí theoranta í VAERSA, a bhfuil an chuid is mó dá caipitil faoi úinéireacht Generalitat Valenciana (Réigiún Féinrialaitheach Valencia, an Spáinn), atá freagrach as infheistíochtaí poiblí a dhéanamh chun feabhas a chur ar limistéir nádúrtha an líonra éiceolaíoch Eorpach Natura 2000. Chuige sin, oibríonn VAERSA i limistéir nádúrtha atá suite ar fud chríoch Phobal Valencia, trí bhíthin 15 fhoireann ina bhfuil ceathrar an ceann, a bhfuil a ngníomhaíochtaí roinnte ina limistéir gheografacha réamhbhunaithe, eadhon, go sonrach, sé fhoireann in Provincia de Valencia (Cúige Valencia, an Spáinn), ceithre fhoireann in Provincia de Alicante (Cúige Alicante, an Spáinn) agus cúig fhoireann in Provincia de Castellón (Cúige Castellón, an Spáinn).

7 Déanann pearsanra bithéagsúlachta a shanntar do na foirne sin, faoin ainm ‘pearsanra líonra Natura 2000’, a gcuid seirbhísí a sholáthar i micreachomarclanna nádúrtha. Chun taisteal chucu, tá feithiclí de chuid VAERSA ag na hoibrithe sin, trína n-aistríonn siad ó phointe imeachta a nglaotar ‘an bhunáit’. Is áiteanna iad na ‘bunáiteanna’ atá socraithe, do gach foireann, i mbardas tagartha laistigh de na limistéir nádúrtha ina gcomhlíonann na hoibrithe sin a ndualgais.

8 Tá cinn foirne ag VAERSA freisin ar leibhéal na gcúigí. Gach mí, cuirtear na cinn foirne ar an eolas, trí bhíthin teachtaireacht a fhaightear tríd an bhfeidhmchlár cumarsáide ar líne WhatsApp, faoi na sceidil mhíosúla arna miondealú de réir cúige, foirne agus lá oibre sonrach, ina léirítear suíomh beacht na suíomhanna oibre, an obair atá le déanamh ag gach foireann agus gnéithe teicniúla eile.

9 Taistealaíonn na hoibrithe lena mbaineann ar a n-acmhainn féin óna mbailte go dtí an bhunáit, áit a gcaithfidh siad a bheith ar 8:00. A luaithe a shroicheann siad í, cuireann VAERSA feithicil ar fáil dóibh, ina bhfuil an trealamh is gá chun an obair a dhéanamh. Ón mbunáit sin, taistealaíonn siad leis an bhfeithicil sin, arna tiomáint ag oibrí VAERSA, chuig an suíomh lena mbaineann. Ar 15:00 stopann an obair ar an suíomh agus tógtar na hoibrithe ar ais go dtí an bhunáit san fheithicil sin. Ón mbunáit, filleann siad ar a mbailte ar a n-acmhainn féin.

10 Cé go bhforáiltear le conarthaí fostaíochta aonair na n-oibrithe bithéagsúlachta nach meastar gur am oibre é an t-am taistil a chaitear ar na turais chuig agus ón mbunáit go dtí suíomh na micreachomarclainne lena mbaineann agus ón suíomh sin, déanann VAERSA, sa chleachtas, am taistil laethúil na n-oibrithe sin ón mbunáit go dtí an tsuímh lena mbaineann a áireamh mar sin. Mar sin féin, ní dhéanann an chuideachta an turas fillte idir an suíomh sin agus an bhunáit ag deireadh an lae oibre a chomhaireamh mar am oibre.

11 Agus í ag éisteacht le caingean chomhchoiteann a thionscain STAS-IV i gcoinne VAERSA, deir an Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Ard-Chúirt Bhreithiúnais Phobal Valencia, an Spáinn), arb í an chúirt a rinne an tarchur í, nach ndéanann na páirtithe sna príomhimeachtaí an staid fhíorasach is cúis leis an díospóid sin a dhíospóid. De réir na cúirte sin, tagann an cheist chun cinn, áfach, go bunúsach, an gá am turais fillte na n-oibrithe bithéagsúlachta ón micreachomarclann ina ndéanann siad an obair lena mbaineann go dtí an bhunáit arna bunú ag VAERSA a áireamh mar ‘am oibre’ de réir bhrí phointe 1 d’Airteagal 2 de Threoir 2003/88.

12 Sonraíonn an chúirt a rinne an tarchur, i gcomhréir le breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras* (C-266/14, EU:C:2015:578), chinn an Tribunal Supremo (an Chúirt Uachtarach, an Spáinn), i mbreithiúnas Uimh. 605/2020 an 7 Iúil 2020, i gcás gnóthas a sholáthraíonn seirbhísí suiteála, cothabhála agus deisithe ardaitheoirí, nár mhór am taistil na n-oibrithe lena mbaineann óna dtithe go dtí tithe na gcustaiméirí a mheas mar am oibre. Chinn an chúirt sin, 'más rud é go bhfuil taisteal chuig teach an chustaiméara fíor-riachtanach chun gnó an ghnóthais a fhorbairt, nach mbeadh in ann ardaitheoirí a shuiteáil, a chothabháil nó a dheisiú mura seoladh a chuid oibrithe, leis an trealamh agus na huirlisí is gá, chuig tithe na gcustaiméirí, agus tionchar aige sin ar shonrascadh na seirbhísí sin, gur léir nach mór na turais sin a mheas mar am oibre'.

13 Is comhchosúil atá breithiúnas Uimh. 617/2021 ón Tribunal Supremo (an Chúirt Uachtarach) an 9 Meitheamh 2021 maidir le turais a dhéanann oibrithe atá ag gabháil d'obair chothabhála ar innealra tionsclaíoch.

14 Mar sin féin, tarraingíonn an chúirt a rinne an tarchur aird ar éagsúlachtaí i gcásdlí an Tribunal Supremo (an Chúirt Uachtarach). Le breithiúnas Uimh. 784/2019 an 19 Samhain 2019, dhiúltaigh an chúirt sin a mheas mar am oibre am na dturas a rinne comhraiceoirí dóiteáin, ag aerfort, idir foirgneamh na seirbhíse teicniúla, ina n-oibríonn siad nuair nach ndéanann siad idirghabháil, agus an áit ina gcaithfidh leanúint ar aghaidh leis an obair a bhí á dhéanamh ag a gcomhghleacaithe. Thug an Tribunal Supremo (an Chúirt Uachtarach) údar leis an seasamh sin trína chinneadh 'nach bhfuil [na hoibrithe lena mbaineann] ar fáil don fhostóir i ndáiríre le linn na tréimhse a théann in éag ón mbloc teicniúil go dtí an limistéar tarrthála agus comhraicthe dóiteáin aerárthaí, ach déanann siad cúram ullmhúcháin atá cosúil leis an gcúram a bhaineann le taisteal ó sheomra feistis an ghnóthais go dtí an láthair oibre. Ós rud é, ar chúiseanna slándála, go bhfaightear rochtain ar an mbloc teicniúil ar dtús agus go n-úsáidtear cárta rochtana maighnéadach, ní chiallaíonn sé sin go bhfuil am oibre tosaithe. Idir an dá linn, níor cheart don oibrí aon chúraimí pearsanta a dhéanamh ná níor cheart aon chúram a shannadh air toisc go bhfuil sé lasmuigh de raon feidhme a ghníomhaíochta táirgiúla.'

15 Ina theannta sin, sonraíonn an chúirt a rinne an tarchur, san am a chuaigh thart, gur tháinig sí féin ar réitigh atá contrártha in dhá chás a bhain le caingne aonair arna dtionscnamh ag beirt oibrithe bithéagsúlachta i gcoinne VAERSA maidir lena dtaisteal idir an bhunáit agus na micreachomarclanna lena mbaineann a chur san áireamh, cé go raibh sí ag brath ar chásdlí céanna na Cúirte Breithiúnais agus í ag déileáil leis na cásanna sin.

16 Dá bhrí sin, i mbreithiúnas Uimh. 2696/2021 an 21 Meán Fómhair 2021, dhiúltaigh an chúirt a rinne an tarchur a mheas mar ama oibre turais arna ndéanamh ag oibrithe idir an bhunáit agus na micreachomarclanna lena mbaineann ar an bhforas, le linn na dturas sin, nach raibh na hoibrithe sin ar fáil dá bhfostóir ná in ann a ndualgais a chomhlíonadh. Os a choinne sin, i mbreithiúnas Uimh. 3555/2021 an 3 Nollaig 2021, chinn an chúirt sin gur am oibre a bhí sna turais sin.

17 I ndáil leis sin, tá amhras ar an gcúirt a rinne an tarchur i dtaobh an am oibre iad turais den sórt sin, de réir bhrí phointe 1 d'Airteagal 2 de Threoir 2003/88, ós rud é, cé gur fíor nach gcomhlíonann oibrithe bithéagsúlachta a gcuid dualgais le linn turais ón suíomh chuig an mbunáit, gur gá go ndéantar an ghluaiseacht sin i bhfeithicil ar leis a bhfostóir í, ag am réamhshocraithe agus de réir amchlár arna leagan síos ag an bhfostóir sin, ní féidir leo a gcuid ama a chaitheamh go saor ach an oiread.

18 Sna himthosca sin, chinn an Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Ard-Chúirt Bhreithiúnais Phobal Valencia) bac a chur ar na himeachtaí agus an cheist seo a leanas a tharchur chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú:

‘An gcaithfear Airteagal 2 de Threoir [2003/88] a léiriú ar chaoi gur “am oibre” de réir bhrí […] Airteagal 2 den Treoir sin é an t-am a chaitheann na hoibrithe ag taistil i bhfeithiclí na cuideachta ag tús agus deireadh an lae oibre ón mbunáit go dtí an [mhicreachomarclann] nó an suíomh ina gcomhlíonann siad a gcuid dualgas agus uaidh sin go dtí an [bhunáit]?

An cheist a tharchuirtear

19 Lena ceist, fiafraíonn an chúirt a rinne an tarchur, go bunúsach, an bhfuil pointe 1 d’Airteagal 2 de Threoir 2003/88 le léiriú sa chaoi nach mór an t-am a chaitear ar thurais amach agus ar thurais ar ais nach mór d’oibrithe a dhéanamh, i dteannta a chéile, ag am arna shainiú ag a bhfostóir agus le feithicil ar leis an fostóir sin í, chun taisteal ó áit shonrach, arna chinneadh ag an bhfostóir sin, go dtí an áit ina gcuirtear an tseirbhís shaintréitheach dá bhforáiltear sa chonradh fostaíochta a tugadh i gcrích idir na hoibrithe sin agus an fostóir sin ar fáil, a mheas mar ‘am oibre’ de réir bhrí na forála sin.

20 Maidir le foclaíocht phointe 1 d’Airteagal 2 de Threoir 2003/88, sainmhínítear san fhoráil sin an coincheap ‘am oibre’ mar ‘aon tréimhse ina bhfuil an t-oibrí ag obair, ar fáil don fhostóir agus i mbun a ghníomhaíochta nó a dhualgas’. Os a choinne sin, i bpointe 2 d’Airteagal 2 den Treoir sin, sainmhínítear an coincheap ‘tréimhse sosa’ mar ‘aon tréimhse nach am oibre í’.

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

21 Thairis sin, chinn an Chúirt nach bhforáiltear le Treoir 2003/88 do chatagóir idirmheánach idir tréimhsí oibre agus tréimhsí sosa, ós rud é go bhfuil an dá chatagóir sin comheisiatach (féach, chuige sin, breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, míreanna 25 agus 26 chomh maith leis an gcásdlí dá dtagraítear).

22 I ndáil leis sin, chinn an Chúirt gurb ionann na coincheapa ‘am oibre’ agus ‘tréimhse sosa’ de réir bhrí Threoir 2003/88 agus coincheapa de dhlí an Aontais nach mór a shainiú i gcomhréir le saintréithe oibiachtúla, trí thagairt a dhéanamh do scéim agus cuspóir na Treorach sin, arb é is aidhm di coinníollacha maireachtála agus oibre oibrithe a fheabhsú. Ní féidir ach le léiriú uathrialach den sórt sin a áirithiú go bhfuil an Treoir go hiomlán éifeachtach agus go gcuirtear na coincheapa sin i bhfeidhm go haonfhoirmeach ar fud na mBallstát (breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, mír 27 agus an cásdlí dá dtagraítear).

23 Ar deireadh, ba cheart a mheabhrú nach bhfuil Airteagal 2 den Treoir sin ar cheann d’fhorálacha na Treorach sin lena gceadaítear maolú (breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, mír 28 agus an cásdlí dá dtagraítear).

24 Dá bhrí sin, chun an cheist a tarchuireadh a fhreagairt, ní mór a scrúdú, i gcás amhail an cás atá i gceist sna príomhimeachtaí, an gcomhlíontar na gnéithe a chomhdhéanann an coincheap ‘am oibre’, dá dtagraítear i mír 20 den bhreithiúnas seo, maidir le ham taistil oibrithe, trí fheithicil ar

leis a bhfostóir í, idir pointe imeachta arna shocrú ag an bhfostóir sin agus na limistéir nádúrtha ina gcomhlíonann na hoibrithe sin a ndualgais agus, dá bhrí sin, an bhfuil an t-am sin le meas mar 'am oibre' de réir bhrí phointe 1 d'Airteagal 2 de Threoir 2003/88.

25 Maidir leis an gcéad ghné den choincheap 'am oibre', ar dá réir nach mór don oibrí a bheith i mbun a ghníomhaíochtaí nó a chuid dualgas, chinn an Chúirt cheana féin nach mór a mheas go bhfuil oibrithe i gcomhlíonadh a ngníomhaíochtaí nó a ndualgas le linn a n-am taistil idir a mbailte agus áitreabh a gcliant, ós rud é gurb é an taisteal sin an ionstraim is gá chun seirbhísí teicniúla na n-oibrithe lena mbaineann a chomhlíonadh do chliaint. Sna himthosca sin, ní mór a mheas go bhfuil oibrithe i gcás den sórt sin i mbun a ngníomhaíochtaí nó a ndualgas le linn an ama taistil sin (féach, chuige sin, breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, míreanna 32 agus 34).

26 Sa chás seo, is léir ó na doiciméid atá os comhair na Cúirte go gcomhlíonann na hoibrithe lena mbaineann a ndualgais i limistéir nádúrtha atá suite ar fud chríoch Phobal Valencia, go sonrach, i micreachomarclanna nádúrtha éagsúla. Ní théann siad go díreach ón mbaile go dtí an suíomh a shanntar dóibh, ach ceanglaítear orthu pointe imeachta a bhaint amach, arna chinneadh ag VAERSA, ag am ar leith. Ón bpointe imeachta sin, ar a dtugtar an 'bhunáit', ní mór dóibh bogadh in éineacht leis na baill eile dá bhfoireann i bhfeithicil ar le VAERSA í, arna tiomáint ag oibrí VAERSA agus an trealamh is gá chun an obair atá i gceist a dhéanamh á iompar freisin. Nuair a bheidh an obair críochnaithe acu, tógtar na hoibrithe sin ar ais san fheithicil ón suíomh sin go dtí an bhunáit, óna sroicheann siad a mbailte ar a n-acmhainn féin. Ina theannta sin, is léir ón ordú tarchuir, gach mí, go gcuirtear na cinn foirne ainmnithe ar an eolas, *inter alia*, faoi láthair bheacht an tsuímh oibre sin.

27 Faoi réir fhíorú na cúirte a rinne an tarchur, fágann sé sin go leagann an fostóir síos na socruithe taistil maidir le gluaiseacht na n-oibrithe bithéagsúlachta sin, a ainmníonn, *inter alia*, an modh iompair, pointe imeachta agus fillte an turais, am imeachta an turais sin agus an ceann scríbe, eadhon an suíomh. Dá bhrí sin, níl áit oibre sheasta agus gnátháit oibre ag na hoibrithe sin. Ní mór dóibh taisteal chun na seirbhísí dá bhforáiltear sa chonradh fostaíochta a sholáthar, agus na socruithe taistil arna bhforchur ag an bhfostóir á n-urramú ag an am céanna.

28 Sna himthosca sin, ní mór a mheas go bhfuil dlúthbhaint idir turais den sórt sin agus a stádas mar oibrithe bithéagsúlachta agus, dá bhrí sin, gur gné dhílis iad na turais sin i bhfeidhmiú a ngníomhaíochta. Dá bhrí sin, ní mór a mheas go bhfuil oibrithe atá i gcás amhail an cás atá i gceist sna príomhimeachtaí i mbun a ngníomhaíochta nó a ndualgas le linn an ama taistil, ag tús agus ag deireadh an lae oibre, ó áit a chinneann a bhfostóir go dtí an suíomh ina gcomhlíonann siad a ndualgais agus ón suíomh sin go dtí an áit sin.

29 Maidir leis an dara gné den choincheap 'am oibre', de réir bhrí phointe 1 d'Airteagal 2 de Threoir 2003/88, ar dá réir nach mór don fhostóir a bheith ar fáil don fhostóir le linn an ama sin, chinn an Chúirt cheana gurb é an toisc chinntitheach ná go gceanglaítear ar an oibrí a bheith i láthair go fisiciúil san áit arna cinneadh ag an bhfostóir agus a bheith ar fáil ann chun go mbeidh sé in ann na seirbhísí iomchuí a sholáthar láithreach más gá (breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, mír 35 agus an cásdlí dá dtagraítear).

30 Dá bhrí sin, chun go measfar oibrí a bheith ar fáil dá fhostóir, ní mór an t-oibrí sin a chur i gcás ina bhfuil oibleagáid dhlíthiúil air treoracha a fhostóra a chomhlíonadh agus a ghníomhaíocht a dhéanamh don fhostóir sin (breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, mír 36).

31 Ar an taobh eile, is léir ó chásdlí na Cúirte go léiríonn an fhéidearthacht d'oibrithe a gcuid ama a bhainistiú gan srianta móra agus a leasanna féin a shaothrú nach ionann an tréimhse ama atá i gceist agus am oibre de réir bhrí Threoir 2003/88 (breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, mír 37 agus an cásdlí dá dtagraítear).

32 Sa chás seo, is léir ón iarraidh ar réamhrialú, agus iad ag aistriú ón mbunáit go dtí an áit ina soláthraítear an tseirbhís shaintréitheach dá bhforáiltear sa chonradh fostaíochta, agus ón áit sin go dtí an bhunáit, go bhfuil sé d'oibleagáid ar na hoibrithe lena mbaineann treoracha a bhfostóra a leanúint. Is é an fostóir sin a ordaíonn dá fhoireann a bheith ag an mbunáit, a gcinneann an fostóir sin a shuíomh, ag am sainithe, chun taisteal le chéile, i bhfeithicil de chuid an fhostóra chéanna, faoi stiúir oibrí de chuid an fhostóra sin, chuig an áit sin.

33 Dá bhrí sin, faoi réir fhíorú na cúirte a rinne an tarchur, ní mór a mheas, le linn na tréimhse taistil is gá, atá dochloíte i bhformhór na gcásanna, nach bhfuil an deis ag na hoibrithe lena mbaineann in ann a gcuid ama a úsáid go saor agus a leasanna féin a shaothrú, agus mar thoradh air sin, tá siad ar fáil dá bhfostóirí (féach, chuige sin, breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, mír 39).

34 Dá bhrí sin, le linn na dturas sin, ní mór a mheas go bhfuil na hoibrithe sin ar fáil dá bhfostóir, agus mar thoradh air sin go bhfuil an dara gné den choincheap 'am oibre', de réir bhrí phointe 1 d'Airteagal 2 de Threoir 2003/88, ina saintréith sa chás seo.

35 Ar deireadh, maidir leis an tríú gné den choincheap sin, ar dá réir nach mór don oibrí a bheith ag obair le linn na tréimhse atá i gceist, tugann an Chúirt dá haire, má dhéanann oibrí nach bhfuil áit shocraithe oibre aige a thuilleadh a dhualgais a chomhlíonadh le linn a thurais chuig cliant nó uaidh, nach mór a mheas freisin go bhfuil an t-oibrí sin ag obair le linn an turais sin. Ós rud é go bhfuil baint ag an taisteal le stádas oibrí nach bhfuil áit oibre sheasta nó gnátháit oibre aige, ní féidir áit oibre na n-oibrithe sin a laghdú go dtí na háiteanna ina bhfuil baint fhisiciúil ag na hoibrithe sin le cliaint a bhfostóra (breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2015, *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*, C-266/14, EU:C:2015:578, mír 43).

36 Sa chás seo, faoi réir fhíorú na cúirte a rinne an tarchur, agus mar is léir ó mhíreanna 27 agus 28 den bhreithiúnas seo, ní mór a mheas, le linn na dturas a dhéanann siad ón mbunáit go dtí an suíomh agus ón suíomh go dtí an bhunáit, nach bhfuil aon áit oibre sheasta acu agus go bhfuil siad i mbun a ngníomhaíochtaí nó a ndualgas.

37 Leanann sé ón méid sin roimhe seo, le linn na dturas sin, nach mór a mheas go bhfuil na hoibrithe sin ag obair, agus mar thoradh air sin go gcomhlíontar freisin an tríú gné den choincheap 'am oibre', de réir bhrí phointe 1 d'Airteagal 2 de Threoir 2003/88, sa chás seo.

38 I bhfianaise na mbreithnithe go léir roimhe seo, is é an freagra ar an gceist a tharchuirtear ná nach mór pointe 1 d'Airteagal 2 de Threoir 2003/88 a léiriú sa chaoi nach mór an t-am a chaitear ar thurais amach agus ar thurais ar ais nach mór d'oibrithe a dhéanamh, i dteannta a chéile, ag am arna shainiú ag a bhfostóir agus le feithicil ar leis an fostóir sin í, chun taisteal ó áit shonrach,

arna chinneadh ag an bhfostóir sin, go dtí an áit ina gcuirtear an tseirbhís shaintréitheach dá bhforáiltear sa chonradh fostaíochta a tugadh i gcrích idir na hoibrithe sin agus an fostóir sin ar fáil, a mheas mar 'am oibre' de réir bhrí na forála sin.

Costais

39 Ós rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na páirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte a rinne an tarchur, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Níl na costais a tabhaíodh trí bharúlacha a chur faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, inghnóthaithe.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt (an Séú Dlísheomra) mar seo a leanas:

Maidir le pointe 1 d'Airteagal 2 de Threoir 2003/88/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Samhain 2003 maidir le gnéithe áirithe a bhaineann le heagrú ama oibre,

ní mór léiriú a dhéanamh mar seo a leanas:

ní mór an t-am a chaitear ar thurais amach agus ar thurais ar ais nach mór d'oibrithe a dhéanamh, i dteannta a chéile, ag am arna shainiú ag a bhfostóir agus le feithicil ar leis an fostóir sin í, chun taisteal ó áit shonrach, arna chinneadh ag an bhfostóir sin, go dtí an áit ina gcuirtear an tseirbhís shaintréitheach dá bhforáiltear sa chonradh fostaíochta a tugadh i gcrích idir na hoibrithe sin agus an fostóir sin ar fáil, a mheas mar 'am oibre' de réir bhrí na forála sin.

Sínithe